

Γενικά

Νομ. Συμβ.

Εν προς - Αρχία

Αδωνομία

Αμμοχώστος

Λαριναία

Λεμεσός

Πάφος ✓

A. K. Bovill

ΤΥΠΟΣ

Ανημοσιεύομεν κατωτέρω τὴν συνέχειαν
τῆς πρὸς τὸν Μ. Ἀρμοστὴν σταλείσης ἐπι-
στολῆς τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἀποικιῶν ὑπὸ
ἡμερομ. 20 Ἰουλίου, ἐπιφυλαττόμενοι προ-
σευχῶς ν' ἀναδημοσιεύσωμεν ἐκ τῆς Κυαντῆς
βίβλου καὶ τὰ μετὰ τὴν ἐπιστολὴν ταύτην
διαμειφθέντα μεταξὺ αὐτῶν ἔγγραφα, σχετι-
κῶς πρὸς τὰς ἐλαττώσεις αἰτίνας ἐπηνέχθησαν
ὑπὸ τῶν αἰρ. μελῶν τοῦ Νομοθ. Συμβουλίου
ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῆς νήτου.

Προχωρῶ εἰς τὴν περίπτωσιν τῶν
ἐπαρχιακῶν ἀστυνόμων, ὧν ὁ μισθὸς
ἀπερρίφθη καὶ τῶν ὁποίων τὰ γραφεῖα
κζητηγῆθησαν. Εἶνε ἀληθές, ὅτι τὸ Συμ-
βούλιον προὔτεινεν ὅπως ἀνατεθῶσι τὰ
καθήκοντά των εἰς τοὺς Διοικητάς· ἀλ-
λὰ τὸ τοιοῦτον εἶναι μάταιον καὶ ἀσκο-
πον. Οἱ Διοικηταὶ ἔχουσι νὰ παρατηρῶ-
σι τὰ καθήκοντά των ἅτινα εἶνε ἀσυμβί-
βαστα μὲ τὰ τῶν ἀστυνόμων, ἵνα μὴ εἴ-
πω περὶ τῆς ἐπιτηρήσεως τῶν φυλακῶν,
γυμνασμάτων καὶ οἰκονομίας. Τὸ νὰ κα-
ταργηθῶσι τὰ ἀστυνομικὰ γραφεῖα ταύ-
τῶν ἐστὶ τοῦ ἀφαιρεῖν τὴν ἀστυνομικὴν
δύναμιν τῶν ἁγγλῶν ἀξιωματικῶν ἐν
τοῖς διζμερίσμασιν Ἀμμοχώστου, Λάρ-
νακος, Λεμεσσοῦ καὶ Πάφου. Τῆς κυβερ-
νήσεως τῆς Α. Μ. οὔσης ὑπευθύνου ἀπέ-
ναντι τῆς τάξεως καὶ ἀσφαλείας τῆς
Κύπρου ἀδυνατεῖ νὰ ἐπινεύσῃ εἰς σῶμα,
ἐξ 700 ἀνδρῶν, τὸ πλείστον τούρκων,
ὡπλισμένον ἀντὶ ἀγγλικῆς ἐπιτηρήσεως,
ἐν μέσῳ πληθυσμοῦ, τὸ πλείστον, χρι-
στιανῶν· καὶ τὸ γεγονός, ὅτι ἀριθμὸς τις
χριστιανικῶν μελῶν συνεκατένευσεν εἰς
τοῦτο, ἐμπνέει τὴν ἀμφιβολίαν ἐὰν τὰ
πρακτικὰ, εἰς ἃ νῦν ἐνασχολοῦμαι, ἔτυ-
χον περισκεμμένης μελέτης. Τῷ ὄντι
ὑπάρχει μέρος τι ἐν τῇ εἰς τὸ διάγγελ-
μα ἀπαντήσῃ τοῦ συμβουλίου τῆς 30
Ἀπριλίου, ὅπερ, νομίζω, ὅτι καταλήγει
εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι τὰ αἰρετὰ μέλη
οὐδαμῶς προσεδόκων, ὅτι αἱ πράξεις των
θὰ λάβωσι τελικὸν σκοπόν. «Εἶνε λυπη-
ρόν, λέγουσι τὰ αἰρετὰ μέλη, ὅτι ἡ κυ-
βέρνησις δὲν δύναται νὰ παραδεχθῇ πά-
σας τὰς νῦν προτεινομένας τροποποιή-
σεις καθ' ἓν τρόπον σκοπεῖται ἡ πραγ-
ματοποιήσις αὐτῶν. Τοῦτο εἶναι ἔργον τῆς
κυβερνήσεως τῆς Ἀνάστης εἰς ἣν ἐπεφυ-
λάχθησαν δικαιώματα τῶν ὁποίων δύ-

Φωνὴ τῆς Κύπρου

22/3/11/1888

ναται νά κάμη χρῆσιν ἄνευ τῆς ἡμετέρας ψήφου.»

Τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος «δικαίωμα» τῆς Α. Μεγαλειότητος εἶνε τὸ ἐν τῷ ἐδαφίῳ 3 τοῦ διατάγματος τῆς Ἀνάσσης χορηγούμενον, δυνάμει τοῦ οὐοίου ἐδρύθη τὸ παρὸν Νομοθετικόν. Ἡ σκέψις τῶν αἰρ. μελῶν ἐπομένως εἶνε ὅτι τὰ κονδύλια ἅτινα ἀπερρίφθησαν ὑπ' αὐτῶν, καὶ εἰς τὴν ἀπέρριψιν τῶν οὐοίων ἡ Κυβέρνησις τῆς Α. Μ. δὲν δύναται νά ἐπινεύσῃ, δύνανται νά ἐπικυρωθῶσιν, ἐάν ἐθεωρεῖτο κατ'ἐλλήλων τοῦτο, διὰ Διατάγματος τοῦ Συμβουλίου, ἀπαλλαττομένων οὕτω τῶν αἰρετῶν μελῶν τῆς εὐθύνης τῶν θανατῶν, ἅς, ὡς φρονοῦσιν, εὐσυνειδήτως ἀπέρριψαν. Ἡ πρόνοια αὕτη βεβαίως αἶρει πᾶσαν δυσκολίαν ἐκ τῆς περιστάσεως τούτης, τὸ δὲ ἐπιφυλαχθὲν δικαίωμα τῆς Α. Μ. πρὸς τήρησιν τῆς καλῆς πίστεως ἀπέναντι ἀξίων καὶ τιμίων ἀτόμων, φαίνεται συνάδον μὲ τὰς τοῦ λόρδου Κιμπερλέυ ἀρχάς, ἅς ἐξέθηκον ἐν τῇ ἐπιστολῇ τοῦ τῆς 10 Μαρτίου 1882 δι' ἧς ὑπεδείκνυε τὰς γενικὰς ἀρχάς ἐφ' ὧν ὤφειλε τὸ Συμβούλιον νά βαδίζῃ. Ἐν τῇ ἐπιστολῇ ἐκείνῃ ὁ λόρδος εἶπεν ὅτι, ὅπως προνοήσωμεν περὶ «εἰδικῶν ἀναγκῶν» καὶ ὑποθέσεων διεθνούς ἐνδιαφέροντος, δεόν νά δοθῇ ἰσχύς τῇ Α. Μ. τοῦ νά νομοθετῇ, ἐάν εἶνε ἀνάγκη, διὰ τὴν νῆσον, διὰ διατάγματος ἐν Συμβουλίῳ. Ἡ ἐπαπειλουσα τὴν γραφικὴν δύναμιν τῆς Ἀρχιγραμματτείας καταστροφή, ἡ ἐπαπειλουσα ἀπαλλαγὴ τῶν ἑαπτιέδων ἐκ τῆς ὑπὸ ἀγγλῶν ἀξιοματικῶν διοικήσεως καὶ ἡ ἐπαπειλουσα ἄρσις τῆς πίστεως ἀριθμοῦ τινος δημοσίων ὑπαλλήλων, μοὶ φαίνονται ὅτι εἰσὶ πρόξενά τοιαύτης εἰδικῆς ἀνάγκης, ὥστε δὲν δύναμαι ἢ νά παρακαλέσω ὑμᾶς νά διατάξῃτε τὸν δικηγόρον τοῦ Στέμματος ὅπως ἐτοιμάσῃ, τῇ βοήθειᾳ τοῦ ἀρχιλογιστοῦ, συμπληρωματικὸν νομοσχέδιον (ἐπερ ἔλεει ἐπικυρωθῇ), οὕτως ὥστε νά καλυφθῇ τὸ ἀπαιτούμενον ποσὸν δι' ἑκάστον τμήμα πρὸς πληρωμὴν μισθῶν καὶ χορηγήσεων, ὧν ἄνευ θὰ παρεβλάπτετο ἡ δημοσία πίστις.

Διὰ τῶν θέσεων ἅς ἐθίξαν τὰ αἰρετὰ μέλη μοὶ ἀνηγγέλθησαν ὑφ' ὑμῶν ὡς χηρεύουσαι ὥστε οὐδὲν ζήτημα δικαιοσύ-

νης πρὸς ἄτομα ἐγείρεται σχετικῶς πρὸς αὐτάς. Ὑπεδείξατε ἐπίσης ἐν τῇ ἐπιστολῇ σας τῆς 1ᾶς Μαΐου ἐλαττώσεις τινὰς αἵτινες δύνανται νὰ ἐπενεχθῶσιν ἀνευ βλάβης τῆς πίστεως, ἥτοι·

Ἐλάττωσιν τῆς ἐπιχορηγήσεως τοῦ γραμματέως τοῦ Συμβουλίου κατὰ 25 λ.

Κατάργησιν τοῦ μισθοῦ τοῦ δευτέρου χωρομέτρου λ. 120.

Ἐλάττωσιν τῶν ἀμοιβῶν τῶν διδομένων εἰς ὑπαλλήλους τῆς ἀστυνομίας κατὰ 80 λ.

Κατάργησιν τῆς χορηγήσεως τῆς διδομένης εἰς δημοσίους ὑπαλλήλους δι' ἐκμάθησιν γλωσσῶν λ. 120.

Ἐπιδοκιμάζω τὴν ἀπάλειψιν τῶν κονδυλίων τούτων ἐκ τοῦ νομοσχεδίου. Ἀλλ' ὑπάρχει ἑτέρα περίπτωσις ἐν ᾗ μοι φαίνεται ἀμφίβολον εἰς τὴν δημοσίαν πίστιν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς παραβλαπτομένη. Αἰνίττομαι τὴν περίπτωσιν τοῦ κ. Α. Κ. Πέβιλ, βοηθοῦ τοῦ ἀρχιδασονόμου, τοῦ ὁποίου ὁ μισθὸς κατεβιβάσθη ἀπὸ 360 λίρας εἰς 250. Ὁ κύριος οὗτος ἐπορεύθη εἰς Κύπρον τῷ 1881 ὅπως ὑπηρετήσῃ ἐν τῷ τμήματι τῶν Δημοσίων Ἔργων, ἀλλὰ μετὰ τινὰ ἔτη ἐκουσίως παρητήθη τῆς θέσεώς του. Πιστεύω ὅτι διέμεινεν ἐπὶ τινὰ καιρὸν ἐν τῇ νήσῳ ἐργαζόμενος δι' ἴδιον αὐτοῦ λογαριασμὸν, καὶ τὸ 1886 ἀποτανθεὶς προσελήφθη ἐκ νέου εἰς τὴν δημοσίαν ὑπηρεσίαν ἐν τῷ παρόντι γραφεῖρι. Δέον ὅθεν, ὑποθέτω, νὰ θεωρηθῇ ὅτι ἐπιδόθηκε τῆς ἐργασίας του ἐν πλήρει γνώσει ὅτι ὁ μισθὸς τοῦ ὑπῆγετο εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Συμβουλίου. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει νομίζω ὅτι οὗτος δὲν δύναται νὰ συγκαταριθμηθῇ μετὰ τῶν λοιπῶν ὑπαλλήλων τῶν διορισθέντων εἰς διαρκεῖς ὑπηρεσίας πρὸ τῆς ἰδρύσεως τοῦ νομοθετικοῦ, ἢ ἐκείνων, αἵτινες προσελήφθησαν κατόπιν, τῶν μὴ ἐχόντων ἀρρομὴν νὰ πιστεύωσιν ὅτι αἱ θέσεις των ἦσαν προσωριναί. Αἰνίττομαι, εἰς τὸ τελευταῖον μέρος τοῦ λόγου μου, περιπτώσεις ὡς τὰς τῶν χωρομετρῶν, αἵτινες ἐσχάτως προσελήφθησαν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν διὰ συμβολαίᾳ ἐπὶ ὠρισμένα ἔτη.

Πιθκὸν νὰ ὑπάρχωσι περιπτώσεις ὑπαγομέναι εἰς τὰς αὐτὰς θεωρίας ὡς ἐν

φερα ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ κ. Πέβιλ.
Ἐὰν ὑπάρχωσι τοιαῦτα, τὸ αὐτὸ μέτρον
δεῖν νὰ ληφθῇ καὶ δι' αὐτάς.

Ὡς πρὸς τὸ μέλλον, θὰ εἶπω ἐπὶ τοῦ
παρόντος ἐπὶ τῇ Κυβέρνησει τῆς Α. Μ.
δὲν θὰ ἐβλεπε μετ' εὐχαριστήσεως τὴν
ἐτος κατ' ἐτος ἐκπανάληψιν τῆς μεθόδου
ταύτης, ἥτις ἐφέτος θὰ γίνῃ δεκτὴ, ἥτοι
τὴν ἐπιψήφισιν νόμου περιέχοντος ἀνε-
παρκῆς ποσὸν ὅπερ κατόπιν συμπληροῦ-
ται διὰ διατάγματος τῆς Α. Μ. ἐν συμ-
βουλίῳ, δυνάμει τῶν δικαιοματίων ἑτι-
να τῇ ἐπεφυλάχθησαν. Ἐὰν οἱ νομοθέ-
ται ἐξακολουθήσωσι τὴν αὐτὴν πορείαν
καὶ κατὰ τὰ ἐπιδόντα ἔτη, ἡ κυβέρνησις
τῆς Α. Μ. ἀναγκασθήσεται νὰ ἀναθεω-
ρήσῃ τὸ ἔλκον ζήτημα τοῦ πολιτεύματος
τῆς Κύπρου. Ἀλλὰ μισῶ νὰ πιστεύω
ἅτι τὴν αὐτὴν πορείαν θὰ ἐξακολουθήσω-
σι καὶ εἰς τὸ μέλλον. Πίπτειθα ἐπὶ ὅτι οἱ κυ-
πριακοὶ λαὸς καὶ οἱ αἰρετοὶ αὐτοῦ ἀντι-
πρόσωποι ἐκτιμῶσι τὰ προνόμια ἅτινα
ἀπολαμβάνουσι καὶ εἶμαι πάντῃ διατε-
θειμένος νὰ ἀποδώσω πᾶν ἑτι ἐθεώρησα
ἀνάρμοστον ἐν τοῖς τελευταίοις πρακτι-
κοῖς των εἰς ἀπειρίαν καὶ ἑλλειψιν ἐπαρ-
κοῦς θεωρίας. Συμμιγνῶ μετ' αὐτῶν ὡς
πρὸς τὴν προθυμίαν των πρὸς ἐπίτευξιν
οἰκονομικῶν καὶ ἐλπίζω ὅτι βαθμηδὸν μέ-
τρα οἰκονομίας δύνανται νὰ ἐξευρεθῶσιν,
ἅτινα, ἀνευ τῆς ἀδίκου θυσίας ἀτόμων ἢ
δημοσίων συμφερόντων, θὰ ἐπέρουν τὰ
αὐτὰ σχεδὸν ἀποτελέσματα. Ἐν ἐπὶ
μου ἐπιστολῇ θὰ κάμω μνησίαν περὶ τῶν
σημείων ἐξ ὧν εἶνε δυνατόν νὰ ἐπενεχθῇ
μεγαλειτέρα οἰκονομία. Ἀλλὰ τὸ ζήτη-
μα δεῖται ἐξετάσεως ὑπὸ ἐγγυώριον ἐπι-
τροπῆς, καὶ ἐὰν 2—3 κύριοι, ἀντιπροσω-
πεύοντες τὴν ἐκεῖ κοινότητα, ἐδέχοντο
νὰ ἀποτελέσωσι μέλη τῆς τοιαύτης ἐπι-
τροπῆς, ἡ κυβέρνησις τῆς Α. Μ. προθύ-
μως θὰ ἀπεδέχετο τὰς ὑπηρεσίας των.

Ὅτι τὸ βαρὺ καὶ ἀκαθῶδες τοῦ δη-
 μοσιογράφου ἔργον ἐν Κύπρῳ ὑπόκειται
 εἰς πλείστῃ ἔσας κακουχίας, τοῦτο κα-
 λῶς ἐγνωρίζομεν ἀφ' ἧς ἡμέρας ἀπεδύ-
 θημεν εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦτον· ἐτι δὲ καὶ
 ἐχθρούς τινας θά ἐσχηματίζομεν, καὶ τοῦ-
 το ἐπίσης κάλλιστα ἐγιγνώσκομεν. Ταῦ-
 τα γράφομεν, διότι κύριοι τινες περιήρ-
 χοντο τὸ παρελθὸν ἑξῆς τὴν ἀγορὰν
 τῆς πόλεως μας ἐκλιπαροῦντες τοὺς συν-
 δραμὰς τῆς ἐφημερίδος ἡμῶν, ὅπως ἐπι-
 στρέψωσιν ἡμῖν τὸ φύλλον, τίς οἶδε, τί-
 σι λόγοις χρώμενοι. Καὶ εἶνε μὲν ἀλη-
 θές, ὅτι κατώρθωσαν νὰ πείσωσι πεντά-
 δα τινα εὐπίστων, ὧν τὰ ὀνόματα πρὸς τὸ
 παρὸν θεωροῦμεν περιττὸν νὰ μνημονεύ-
 σωμεν, ὅπως πράξωσι τοῦτο, ἀλλ' ἂν
 πρὸς μεγίστην θλίψιν των ἡ ἐπιστραφεὶς
 ἀριθμὸς τῶν φύλλων πάλαι τετραπλα-
 σίως ἀνεπληρώθη ὑπὸ φιλοπατρίδων κυ-
 ρίων. Δὲν θέλομεν νὰ ἐξετάσωμεν τὰ
 αἴτια ἅτινα ὑπηγόρευσαν αὐτοῖς τὸ τοι-
 οῦτον· τοῦτο οὔτε καινὸν οὔτε ἀγθὲς εἶνε
 ἐν Κύπρῳ, ὥστε οὐδεμίαν προσοχὴν δεῖ-
 ται. Διαβεβαίωμεν ὁμῶς αὐτοὺς ὅτι
 οἰατρῶς πλανῶνται ἂν νομίζωσιν ὅτι διὰ
 τοῦ τρόπου των τοῦτου θὰ πείσωσιν ἡμᾶς
 ν' ἀλλάξωμεν τακτικὴν καὶ νὰ καταστῶ-
 μεν τυφλὰ αὐτῶν ὄργανα. Ὁ προορι-
 σμὸς ἡμῶν εἶνε πολὺ ὑψηλότερος ἢ ὥστε
 νὰ κατέλθωμεν μέχρι τοῦ σημείου τού-
 του. Ἡ ἐφημερίς ἡμῶν δὲν ἀνήκει εἰς
 2—3 ἄτομα· ἀνήκει εἰς τὸν λαὸν πρὸς
 τὸ πλεονέκτημα τοῦ ἐποίου συναγωνίζεται καὶ
 ὅστις θέον νὰ ἦ ἐνήμερος πάντων τῶν ἐν
 τῷ τόπῳ ἡμῶν λαμβανόντων χώραν.
 Ἡμεῖς δὲ ὡς διαχειρισταὶ τῆς ἐφημερί-
 δος εἰς ἐν ἀείποτε ἀτενίζομεν τέρμα, εἰς
 ἓνα προσδιδέπομεν σκοπὸν αὐτὴν ἐξυπηρέ-
 τησιν τῶν ἀληθῶν, τῶν κα-
 λῶς ἐννοουμένων συμφε-
 ρόντων τοῦ τόπου, καὶ ἀδιάφορον ἂν
 τοῦτο ἀντίκειται τοῖς συμφέρουσι 2—3
 ἢ καὶ 10 ἀτόμων. Διαπρυσίως δὲ σήμε-

ρον κηρύττομεν ὅτι ἐννοοῦμεν νὰ ὦμεν
ἀνεξάρτητοι καὶ νὰ στιγματίζωμεν πάντα
παρεκτρεπόμενον, εἰς οἵανδήποτε κοινω-
νικὴν τάξιν καὶ ἂν ἀνήκει· οὐδὲ δυνάμε-
θα νὰ ἀλλάξωμεν τὰς ἀρχὰς ἡμῶν ταύ-
τας καὶν αὐτὸ τοῦτο τελειοῖ καταστα-
θῶμεν ὑπὸ τῆς συστηματικῆς τούτων ἀν-
τιπολιτεύσεως. Μαθίτωσαν λοιπὸν οἱ ρί-
λοι ἡμῶν ὅτι μάτην πειρῶνται διὰ τριού-
των μέσων νὰ βλάψωσιν ἡμᾶς· μάτην
νομίζουσιν ὅτι διὰ τοῦ τρόπου τούτου θὰ
θέσωσι φίλωτρον εἰς τὸ εὐπαρρησιαστον
καὶ θαρραλέον τῆς ἐφημερίδος ἡμῶν στέ-
μα· μάτην ὀρύττουσι λάκκον, ὥπως κα-
ταστή ὁ τάφος τῆς ὑπάρξεως ἡμῶν, οἶ-
τι, ὡς ἐφθήμεν εἰπόντες, ἐν τῇ δημοσιο-
γραφικῇ ἡμῶν σταδιοδρομίᾳ ἐν μόνον ἔ-
χομεν προσριλὲς μέλημα· τὴν εὐημερί-
αν τοῦ τόπου καὶ τὴν προόδον τοῦ
κλυδωνιζομένου σκάφους τῆς Κύπρου εἰς
λειοκύμονα λιμένα.

Ἡ «Φωνὴ τῆς Κύπρου» ἀκολουθεῖ
ἀπρεγκλίτως τὴν ἥν ἀπὸ τῆς ἐξουσι-
ᾶς τῆς ἐχάραξε πατριωτικὴν ἐδὸν
καὶ οἰκτεῖρει πάντα πειρώμενον διὰ δια-
δόσεων ἡκιστα ἀκριβῶν νὰ πεῖσῃ τὸν λα-
ὸν περὶ τοῦ ἐναντίου. Ἄς εὐρεθῇ τις,
ἀλλ' ἀπροσώποληπτος, νὰ εἴπῃ ἡμῖν ὅτι
ἡ ἐν γένει πορεία τῆς ἐφημερίδος ἡμῶν
δὲν ὑπῆρξε πατριωτικὴ καὶ ἱσμεν ἑτοιμοὶ
νὰ θρασύσωμεν τὴν γραφίδα καὶ τίλειν νὰ
τιγῇτωμεν.